

Brabants Patagonië

Dit roept associaties op met ruige landschappelijkheid, maar staat in Eindhoven voor een ateliercomplex in de Rivierstraat, bereikbaar via een smalle steeg. Achter een stalen poort bevindt zich een cluster van bouwsels waar vijf kunstenaars werken, onder wie Mariëlle van den Bergh. Haar atelier is ruim en licht en geeft meteen een beeld van de verscheidenheid aan materialen en technieken die haar werk kenmerkt, variërend van Chinees papier tot Cortenstaal.

Ze vertelt over haar studietijd op de Tilburgse **Academie voor Beeldende Vorming** (1981-1986). Aangetrokken door de enorme vrijheid in materialen en technieken, koos ze voor de richting Textiele Werkvormen, die daar toen bekend stond als de meest conceptuele afdeling. Ze studeerde af met een serie werken waaronder een transparante liggende figuur, gevormd door lijnen van koperdraad en bekleed met een huid van gebreed plastic. Het geheel stond op zes messen. De materialen en de ruimtelijkheid vormden het begin van haar zoektocht in een woud van mogelijkheden.

Na haar afstuderen ging ze naar de Jan van Eyck Academie in Maastricht voor een Post Graduate-opleiding, waar ze werd begeleid door o.a. David van de Kop, Henk Visch.* Ze maakte assemblages van metaal. Zo stuitte ze eens op een prachtige verweerde staalplaat, waarvan het oppervlak haar fantasie prikkelde. Het leek op een donkere rivier, als een symbool voor de mythische oversteek naar een andere wereld. In dit 'water' verwerkte zij een fotonegatief met een vrouwenbeeltenis. Ze plaatste de plaat rechtop en combineerde deze o.m. met hout en een transparante, met lelies gegraveerde acrylplaat. Het geheel leek op een stèle, een (graf)monument, gewijd aan *Ophelia*.

Naarmate het materiaal meer weerstand bood werd de uitdaging groter: "CO2 lassen deed ik in Tilburg al, electrisch lassen leerde ik later van een gepensioneerde lasser".

Zo rondkijkend in het atelier verloovent haar achtergrond zich bepaald niet en experimenteert ze nog steeds veel met materialen en technieken. Voor objecten in de buitenlucht, combineert ze metaal, glas, *pur*-schuim, acryl, keramiek, boomtakken etc. Ze maakt installaties al dan niet op locatie en laat zich daarbij graag door een ruimte of een bestaande situatie inspireren. Zo toverde ze een dode eikenstomp om tot zijn eigen *Herinnering*: hij kreeg glazen takken en in een gat in de stam kwam een groen glazen hart met een jong boompje erin.

Voor binneninstallaties gebruikt zij tegenwoordig graag rijstpapier, pitriet en bamboe. De materiaalkeuze wisselt regelmatig, maar haar inspiratiebronnen lijken vrij constant: de kracht van de natuurlijke fenomenen versus de nietige mens, de fenomenen (al) tijd, eeuwigheid en vergankelijkheid. Met *Coelacanth* liet zij zich inspireren door de fossielen van oervissen en visualiseerde ze met lagen rijstpapier en pitriet een niet meer waarneembare wereld: "Bij het zien van de zwevende, soms verlichte Coelacanth, kan de beschouwer zich afvragen of hij zich in de lucht bevindt tussen vissen of zich te midden van deze giganten in een onderwaterwereld mag wanen". Met *Coelacanthus Luminoso* werd zij in 2005 genomineerd voor de Frits Philips Kunstlichtprijs.

Eveneens van papierlagen en pitriet is de installatie *Avalanche*, een indrukwekkende witte lawine die alles zou kunnen verpletteren, ware het niet dat hij vederlicht is. En dan de *Woudreus*. Van den Bergh maakte hem tot een ruimtevullende en tegelijk ruimtebedende droomboom, waarin zelfs enkele dwergparkieten rondvlogen. Mariëlle: "Je ziet eigenlijk alleen de voet, maar in je hoofd groeit ie door tot een immense hoogte".

Ze speelt met een ruimte, met ruimtelijkheid, met zaken die in werkelijkheid een - solide - ruimte zouden innemen, maar door de lichte materialen, de holle opbouw en transparantie iets ongrijpbaars krijgen, ze nemen hun ruimte wel in, maar tegelijkertijd ook niet, ze zijn

gewichtig, maar wegen niets, bestaan ze of zijn ze nog slechts een afspiegeling, een herinnering?

Van den Bergh is ook in het buitenland inmiddels geen onbekende. In **Les Jardins de Drulon** (Frankrijk) voorzag zij een oude ondergelopen wijnkelder van grote, verlichte * cocons. Overblijfselen uit een oertijd? Een achtergelaten buitenaardse levensvorm? Ze werkte en exposeerde in Spanje, in Ierland en deed in 2006 met Mels Dees (Eindhoven) het project “Double Dutch” in Tasmanië-Australië. Ze maakte ter plaatse een installatie van lokale natuurlijke materialen. Aan de ateliermuur hangen foto’s van Tasmanië: bomen, overwoekeringen, schimmels, mossen. Op tafel liggen omgekeerde paddenstoelen van porseleinklei en groen glas, gemaakt via gipsmallen en rubberafgietsels.

Aan de muur hangen ook de schetsen en tekeningen van *Niets=Zeker*, een recent groepsproject voor verzekeringsmaatschappij Delta Lloyd. Kunstenaars gingen aan de slag met een aantal jonge medewerkers, **en voor Van den Bergh moesten ze tien vragen** beantwoordden over zichzelf en het bedrijf, in relatie tot dierlijke eigenschappen. Haar bijdrage leidde tot land-, lucht- en waterfabeldieren
Mariëlle: “Het verzekeringswezen is eigenlijk een vreemd bedrijf. Pas op het moment dat iets er niet (meer) is, betaalt de verzekering en veel mensen betalen hun hele leven voor iets imaginairs, iets dat (hopelijk) niet gebeurt. Een draak bestaat niet, maar iedereen weet hoe een draak er uit ziet”.

Marije Kos
februari 2008
Tijdschrift Brabant Cultureel